

Βρυξέλλες, 17.5.2018
COM(2018) 293 final

ANNEX 2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΕ ΚΙΝΗΣΗ

Βιώσιμη κινητικότητα για την Ευρώπη: ασφαλής, συνδεδεμένη και καθαρή

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – Στρατηγικό σχέδιο δράσης για τους συσσωρευτές

I. Πλαίσιο πολιτικής

Η ανάπτυξη και η παραγωγή συσσωρευτών αποτελεί στρατηγική επιταγή για την Ευρώπη στο πλαίσιο της μετάβασης σε καθαρή ενέργεια, καθώς και βασική συνιστώσα της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής αυτοκινητοβιομηχανίας.

Τον Οκτώβριο του 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δρομολόγησε τη συνεργατική πλατφόρμα «**ευρωπαϊκή συμμαχία για τους συσσωρευτές**»¹ με τη συμμετοχή βασικών ενδιαφερόμενων φορέων του κλάδου, ενδιαφερόμενων κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Η δημιουργία ανταγωνιστικού και βιώσιμου ευρωπαϊκού κλάδου κατασκευής συσσωρευτών συνιστά άμεση και τεράστια πρόκληση και η Ευρώπη πρέπει να κινηθεί γρήγορα σε αυτόν τον παγκόσμιο αγώνα δρόμου. Σύμφωνα με ορισμένες προβλέψεις, από το 2025 και έπειτα η Ευρώπη θα μπορούσε να αποκτήσει αγορά συσσωρευτών ύψους έως και 250 δις. EUR ετησίως, εξυπηρετούμενη από τουλάχιστον 10 έως 20 γιγα-εργοστάσια (μονάδες μαζικής παραγωγής στοιχείων συσσωρευτών)², για την κάλυψη της ζήτησης της ΕΕ. Δεδομένης της απαιτούμενης κλίμακας και της ταχύτητας της επένδυσης, η εν λόγω στρατηγική πρόκληση δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με τρόπο αποσπασματικό.

Με το παρόν στρατηγικό σχέδιο δράσης, η Επιτροπή στοχεύει να θέσει την Ευρώπη σε σταθερή πορεία προς την ανάληψη ηγετικού ρόλου σε έναν βασικό κλάδο του μέλλοντος, να στηρίξει τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη στο πλαίσιο μιας κυκλικής οικονομίας, και, ταυτόχρονα, να διασφαλίσει καθαρή κινητικότητα και βελτίωση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής των πολιτών της Ένωσης.

Η Επιτροπή προωθεί **διασυνοριακή και ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση** η οποία καλύπτει **ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα** του οικοσυστήματος των συσσωρευτών και εστιάζει στη **βιωσιμότητα**, από την εξόρυξη και την επεξεργασία πρώτων υλών, το στάδιο σχεδιασμού και κατασκευής στοιχείων συσσωρευτών και συστοιχιών, έως τη χρήση τους, την επαναχρησιμοποίησή τους, την ανακύκλωση και τη διάθεσή τους στο πλαίσιο μιας κυκλικής οικονομίας.

Αξιακή αλυσίδα συσσωρευτών

¹ https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_el

² Πηγή: Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) Inno-energy <http://www.innoenergy.com/>

Η προαναφερόμενη προσέγγιση θα προωθήσει την παραγωγή και τη χρήση συσσωρευτών υψηλών επιδόσεων και θα καθορίσει βάσεις αναφοράς για τη βιωσιμότητα σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα.

Το παρόν στρατηγικό σχέδιο δράσης έχει καταρτιστεί σε στενή συνεργασία με ενδιαφερόμενους φορείς, μεταξύ άλλων, από τον κλάδο και τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της «ευρωπαϊκής συμμαχίας για τους συσσωρευτές», και βασίζεται στην προσέγγιση του κλάδου σύμφωνα με την οποία παράγοντες του κλάδου της ΕΕ έχουν ήδη εγκρίνει και επί του παρόντος αρχίζουν να εφαρμόζουν στοχευμένες δράσεις³.

Το παρόν στρατηγικό σχέδιο δράσης συνδυάζει στοχευμένα μέτρα σε επίπεδο ΕΕ, μεταξύ άλλων, στους τομείς των (πρωτογενών και δευτερογενών) πρώτων υλών, της έρευνας και της καινοτομίας, της χρηματοδότησης και των επενδύσεων, της τυποποίησης και του κανονιστικού πλαισίου, του εμπορίου και της ανάπτυξης δεξιοτήτων, προκειμένου **η Ευρώπη να αποκτήσει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως στη βιώσιμη παραγωγή και χρήση συσσωρευτών στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.**

Ειδικότερα, στοχεύει:

- **να διασφαλίσει πρόσβαση σε πρώτες ύλες** από πλούσιες σε πόρους χώρες εκτός της ΕΕ, να διευκολύνει την πρόσβαση σε ευρωπαϊκές πηγές πρώτων υλών, καθώς και την πρόσβαση σε **δευτερογενείς πρώτες ύλες** με την ανακύκλωση στο πλαίσιο μιας κυκλικής οικονομίας συσσωρευτών·
- **να υποστηρίξει την ευρωπαϊκή κατασκευή στοιχείων συσσωρευτών σε μεγάλη κλίμακα και την πλήρως ανταγωνιστική αξιακή αλυσίδα στην Ευρώπη:** να συστρατεύσει βασικούς παράγοντες του κλάδου και εθνικές και περιφερειακές αρχές και, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, να υποστηρίξει καινοτόμα κατασκευαστικά έργα τα οποία έχουν σημαντική διασυνοριακή και βιώσιμη διάσταση σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα συσσωρευτών·
- **να ενισχύσει τη βιομηχανική ηγετική θέση με την παροχή αναβαθμισμένης στήριξης στην έρευνα και την καινοτομία της ΕΕ** σε προηγμένες τεχνολογίες (π.χ. συσσωρευτές ιόντων λιθίου) και ανατρεπτικές τεχνολογίες (π.χ. συσσωρευτές στερεάς κατάστασης) του τομέα των συσσωρευτών. Η στήριξη αυτή θα πρέπει να στοχεύει σε όλα τα στάδια της

³ Πάνω από 120 παράγοντες του κλάδου και της καινοτομίας συμμετείχαν στην εν λόγω διαδικασία και ενέκριναν συλλογικά συστάσεις για δράσεις προτεραιότητας, οι οποίες επί του παρόντος υλοποιούνται. <http://www.innoenergy.com/eit-innoenergys-role-within-the-european-battery-alliance/>

αξιακής αλυσίδας (προηγμένα υλικά, νέοι χημικοί τύποι, διαδικασίες κατασκευής, συστήματα διαχείρισης συσσωρευτών, ανακύκλωση, καινοτομίες επιχειρηματικών μοντέλων), να είναι στενά συνδεδεμένη με το βιομηχανικό οικοσύστημα και να συμβάλλει στην επιτάχυνση της ανάπτυξης και της βιομηχανοποίησης καινοτομιών·

- **να δημιουργήσει και να ενισχύσει ένα εργατικό δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης σε όλα τα τμήματα της αξιακής αλυσίδας συσσωρευτών**, ώστε να καλυφθεί το χάσμα δεξιοτήτων με τη λήψη μέτρων σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών για την παροχή κατάλληλης επιμόρφωσης, επανειδίκευσης και αναβάθμισης δεξιοτήτων, και να καταστεί η Ευρώπη ελκυστική για παγκοσμίως καταξιωμένους εμπειρογνώμονες στον τομέα της ανάπτυξης και κατασκευής συσσωρευτών·
- **να στηρίζει τη βιωσιμότητα του ευρωπαϊκού κλάδου κατασκευής στοιχείων συσσωρευτών** με το **ελάχιστο εφικτό περιβαλλοντικό αποτύπωμα**, για παράδειγμα, με τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατά τη διαδικασία παραγωγής. Ο συγκεκριμένος στόχος θα πρέπει να υλοποιηθεί κυρίως με τον καθορισμό απαιτήσεων για την ασφαλή και βιώσιμη παραγωγή συσσωρευτών·
- **να εξασφαλίσει τη συνοχή με το ευρύτερο πλαίσιο διευκόλυνσης και το κανονιστικό πλαίσιο**⁴ (στρατηγική καθαρής ενέργειας, δέσμες μέτρων για την κινητικότητα, εμπορική πολιτική της ΕΕ κ.λπ.) για τη στήριξη της εξάπλωσης των συσσωρευτών και της αποθήκευσης.

II. Τομείς στρατηγικής δράσης

1. Εξασφάλιση του βιώσιμου εφοδιασμού πρώτων υλών

Η στρατηγική της ΕΕ για τις πρώτες ύλες έχει στόχο την εξασφάλιση της πρόσβασης της οικονομίας της ΕΕ σε πρώτες ύλες⁵. Η πολιτική στην οποία δόθηκε νέα ώθηση το 2012 με τη δρομολόγηση της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για τις πρώτες ύλες βασίζεται στα εξής: 1) βιώσιμη προμήθεια πρώτων υλών από παγκόσμιες αγορές, 2) βιώσιμη εγχώρια παραγωγή πρώτων υλών και 3) αποδοτική χρήση πόρων και προμήθεια δευτερογενών πρώτων υλών. Τον Σεπτέμβριο του 2017 η Επιτροπή ενέκρινε ανανεωμένη στρατηγική για τη βιομηχανική πολιτική της ΕΕ, στην οποία επισημάνθηκε η σημασία των πρώτων υλών, ιδίως των πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας, για την ανταγωνιστικότητα όλων των βιομηχανικών αξιακών αλυσίδων της οικονομίας της ΕΕ⁶.

Επομένως, η ΕΕ θα πρέπει να διασφαλίσει την πρόσβαση σε αλυσίδες εφοδιασμού με πρώτες ύλες συσσωρευτών. Τα ιόντα λιθίου αποτελούν προς το παρόν τον βασικό χημικό τύπο που επιλέγεται στην ηλεκτροκίνηση και θα κυριαρχεί στην αγορά για τα επόμενα έτη. Για τους συσσωρευτές ιόντων λιθίου απαιτούνται διάφορες πρώτες ύλες, όπως, μεταξύ άλλων, λίθιο, κοβάλτιο, νικέλιο, μαγγάνιο, γραφίτης, πυρίτιο, χαλκός και αργίλιο. Ο εφοδιασμός με

⁴ Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους (COM(2016) 860), Ευρωπαϊκή στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών (COM(2016) 501), Η Ευρώπη σε κίνηση — πρώτη δέσμη μέτρων για την κινητικότητα (COM(2017)283), Δεύτερη δέσμη μέτρων για την κινητικότητα (COM(2017) 675).

⁵ COM(2008) 699. Βλέπε επίσης το προσεχές έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής «Εκθεση για τις πρώτες ύλες προς χρήση σε συσσωρευτές».

⁶ Μια ανανεωμένη στρατηγική για τη βιομηχανική πολιτική της ΕΕ, COM(2017) 479.

ορισμένα από τα εν λόγω υλικά, ιδίως το κοβάλτιο, τον φυσικό γραφίτη και το λίθιο, εγείρει ανησυχίες σήμερα και για το μέλλον, ενόψει των μεγάλων ποσοτήτων που απαιτούνται και/ή των πηγών εφοδιασμού που παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συγκέντρωσης. Η βιωσιμότητα της εξόρυξης και εκμετάλλευσης των εν λόγω πόρων έχει καθοριστική σημασία, ενώ η ανακύκλωση υλικών θα αποκτά ολοένα και σημαντικότερο ρόλο για τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού της ΕΕ και θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η χρήση της για τους σκοπούς της μετάβασης σε κυκλική οικονομία⁷.

Η ΕΕ θα πρέπει, επομένως, να διασφαλίσει την πρόσβαση σε πρώτες ύλες από πλούσιες σε πόρους χώρες εκτός της ΕΕ και, ταυτόχρονα, να τονώσει την πρωτογενή και δευτερογενή παραγωγή από ευρωπαϊκούς πόρους. Θα πρέπει επίσης να προωθήσει τον οικολογικό σχεδιασμό, την υποκατάσταση και την αποδοτικότερη χρήση κρίσιμων υλικών συσσωρευτών, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωσή τους.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- θα βασιστεί στον κατάλογο πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας για την ΕΕ, ο οποίος καταρτίστηκε το 2017, με σκοπό να χαρτογραφήσει την υφιστάμενη και τη μελλοντική διαθεσιμότητα πρώτων υλών συσσωρευτών· θα αξιολογήσει τις δυνατότητες προμήθειας πρώτων υλών συσσωρευτών εντός της ΕΕ, όπως, για παράδειγμα, κοβάλτιο (Φινλανδία, Γαλλία, Σουηδία και Σλοβακία), λίθιο (Αυστρία, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία και Σουηδία), φυσικός γραφίτης (Αυστρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Σλοβακία και Σουηδία), νικέλιο (Αυστρία, Φινλανδία, Γαλλία, Ελλάδα, Πολωνία, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο)· θα αξιολογήσει τις δυνατότητες προμήθειας δευτερογενών πρώτων υλών σε ολόκληρη την ΕΕ· θα προτείνει συστάσεις με στόχο τη βελτιστοποίηση της προμήθειας πρώτων υλών συσσωρευτών εντός της ΕΕ [τέταρτο τρίμηνο του 2018].
- θα αξιοποιήσει όλα τα κατάλληλα μέσα εμπορικής πολιτικής (όπως οι συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών), ώστε να διασφαλίζεται η δίκαιη και βιώσιμη πρόσβαση σε πρώτες ύλες τρίτων χωρών και να προωθείται ο κοινωνικά υπεύθυνος μεταλλευτικός τομέας [σε εξέλιξη].
- θα στηρίζει την έρευνα και την καινοτομία που στοχεύουν στην οικονομικά αποδοτική παραγωγή, την υποκατάσταση και την αποδοτικότερη χρήση των πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας προς χρήση σε συσσωρευτές, με απώτερο σκοπό την κατάρτιση προτύπων (βλέπε παρακάτω τον τομέα στρατηγικής δράσης 5) [2018-2020].
- θα ξεκινήσει διάλογο με τα κράτη μέλη, μέσω της ομάδας εφοδιασμού πρώτων υλών και της διευθύνουσας ομάδας υψηλού επιπέδου της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για τις πρώτες ύλες (ΕΣΚ για τις πρώτες ύλες), ώστε να αξιολογηθεί η καταλληλότητα των εθνικών πολιτικών για τις πρώτες ύλες, των μεταλλευτικών κωδίκων και των κινήτρων εξερεύνησης που παρέχονται για την κάλυψη των στρατηγικών αναγκών σε υλικά συσσωρευτών. Τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας θα παρουσιαστούν στη διάσκεψη υψηλού επιπέδου της ΕΣΚ για τις πρώτες ύλες τον Νοέμβριο του 2018 [τέταρτο τρίμηνο του 2018].

⁷ Για παράδειγμα, υπάρχει ένας παράγοντας μείωσης κινδύνου κατά την αξιολόγηση του κινδύνου εφοδιασμού της μεθοδολογίας αξιολόγησης κρισιμότητας (Εκθεση του ΚΚΕρ, 2017, <https://publications.europa.eu/s/gcBP>).

2. Υποστήριξη ευρωπαϊκών έργων που καλύπτουν διαφορετικά τμήματα της αξιακής αλυσίδας συσσωρευτών, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής στοιχείων συσσωρευτών

Η «ευρωπαϊκή συμμαχία για τους συσσωρευτές» εξελίσσεται με ταχείς ρυθμούς. Από τη δρομολόγησή της τον Οκτώβριο του 2017, έχουν ήδη σημειωθεί συγκεκριμένα επιτεύγματα με ανακοινώσεις σύστασης κοινοπραξιών ή συμπράξεων του κλάδου με στόχο την ανάπτυξη της κατασκευής στοιχείων συσσωρευτών και συναφών οικοσυστημάτων. Για να διατηρήσει η Ευρώπη την ηγετική της θέση στην αυτοκινητοβιομηχανία και την καινοτομία στον τομέα αυτόν, απαιτείται η ανάληψη δράσης, η οποία έχει ήδη ξεκινήσει, ώστε να κλιμακωθεί η κατασκευή στοιχείων συσσωρευτών στην Ευρώπη, καθώς και να αξιοποιηθούν περαιτέρω και να ενισχυθούν τα υπόλοιπα τμήματα της αξιακής αλυσίδας συσσωρευτών (π.χ. υλικά, μηχανήματα και διαδικασίες κατασκευής, συστήματα διαχείρισης συσσωρευτών κ.λπ.) ως μέρος ενός ολοκληρωμένου και ανταγωνιστικού οικοσυστήματος.

Τα κράτη μέλη και ο κλάδος έχουν ζητήσει από την Επιτροπή να συνεχίσει να διευκολύνει τη συστράτευση βασικών παραγόντων του κλάδου και να στηρίζει κατασκευαστικά έργα με σημαντική διασυνοριακή διάσταση τα οποία συνδυάζουν διαφορετικά στοιχεία της αξιακής αλυσίδας συσσωρευτών.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- θα συνεχίσει τη συνεργασία της με ενδιαφερόμενους φορείς από ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα συσσωρευτών, με σκοπό την προώθηση και τη διευκόλυνση έργων μεγάλης κλίμακας για την παραγωγή συσσωρευτών επόμενης γενιάς, καθώς και τη δημιουργία καινοτόμου, ολοκληρωμένης, βιώσιμης και ανταγωνιστικής αξιακής αλυσίδας συσσωρευτών στην Ευρώπη [2018-2019].
- θα συμμετέχει σε τακτικό διάλογο με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη για να διερευνηθούν αποδοτικοί τρόποι κοινής στήριξης καινοτόμων κατασκευαστικών έργων που υπερβαίνουν τις πλέον σύγχρονες τεχνολογίες, και να συγκεντρωθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ενωσιακοί και εθνικοί πόροι για τον σκοπό αυτόν. Ένας τέτοιος τρόπος θα μπορούσε να είναι, για παράδειγμα, σημαντικό έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος⁸ [τέταρτο τρίμηνο του 2018].
- θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τη δημόσια ή μη δημόσια χρηματοδότηση σε κατασκευαστικά έργα στοιχείων συσσωρευτών, με στόχο την παροχή κινήτρων και την μόχλευση επενδύσεων από τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και την εξάλειψη των επενδυτικών κινδύνων για τον ιδιωτικό τομέα. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα συντονίζει και θα διευκολύνει την πρόσβαση στα διαφορετικά διαθέσιμα ταμεία και χρηματοδοτικά μέσα (π.χ. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων⁹, ενεργειακά έργα επίδειξης στο πλαίσιο του μηχανισμού InnovFin¹⁰, πρόγραμμα «Ορίζων 2020»¹¹, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής

⁸ Τα σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος είναι έργα στα οποία συμμετέχουν περισσότερα από ένα κράτη μέλη, συμβάλλουν στους στρατηγικούς στόχους της Ένωσης, και δημιουργούν θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις στο σύνολο της ευρωπαϊκής οικονομίας και κοινωνίας. Στην περίπτωση των έργων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας, τα εν λόγω έργα πρέπει να έχουν σημαντικό καινοτόμο χαρακτήρα και να υπερβαίνουν τις πλέον σύγχρονες τεχνολογίες στους οικείους τομείς —βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής 2014/C 188/02 του Μαΐου 2014.

⁹ <http://www.eib.org/>

¹⁰ <http://www.eib.org/products/blending/innovfin/products/energy-demo-projects.htm>

Ανάπτυξης¹², Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων¹³, Ταμείο Καινοτομίας¹⁴) και θα πραγματοποιεί δράσεις ευαισθητοποίησης στον τομέα αυτόν, για τη στήριξη καινοτόμων έργων σχετικών με την ανάπτυξη συσσωρευτών, όπως, μεταξύ άλλων, πιλοτικές γραμμές και ανάπτυξη τεχνολογιών αιχμής σε μεγάλη κλίμακα. Η εν λόγω στήριξη θα περιλαμβάνει την παροχή διαφανών ενημερωτικών παρουσιάσεων χωρίς αποκλεισμούς σχετικών με τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τα προαναφερόμενα μέσα και απευθυνόμενων στις εταιρείες και τα κράτη μέλη με αποδεδειγμένο συμφέρον επί του αντικειμένου [2018-2019].

- κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερόμενων περιφερειών και σε συνεργασία με τα αντίστοιχα κράτη μέλη, θα διευκολύνει τη δημιουργία «διαπεριφερειακής εταιρικής σχέσης για τους συσσωρευτές» στο πλαίσιο των υφιστάμενων θεματικών πλατφορμών έξυπνης εξειδίκευσης στον τομέα της ενέργειας ή του βιομηχανικού εκσυγχρονισμού¹⁵ [πρώτο τρίμηνο του 2019].
- θα συνεργαστεί στενά με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και τις ενδιαφερόμενες περιφέρειες για να χορηγηθεί η διαθέσιμη χρηματοδότηση για την έρευνα και την καινοτομία δυνάμει της πολιτικής συνοχής (2014-2020: 44 δισ. EUR που μπορούν, μεταξύ άλλων, να αξιοποιηθούν στον τομέα των συσσωρευτών)¹⁶ [2018-2020].
- θα δημιουργήσει, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ειδική διαδικτυακή πύλη για τη χρηματοδότηση των συσσωρευτών (ενιαίος επενδυτικός κόμβος), με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ενδιαφερόμενων φορέων σε κατάλληλη χρηματοδοτική στήριξη και τη συνδρομή οποιουδήποτε συνδυασμού χρηματοδοτικών μέσων [τέταρτο τρίμηνο του 2018].
- θα ενθαρρύνει γενικότερα τους επενδυτές του ιδιωτικού τομέα σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρει η βιώσιμη χρηματοδότηση, όπως προβλέπεται στο σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τη χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης¹⁷ [2018-2019].

3. Ενίσχυση της βιομηχανικής ηγετικής θέσης με την παροχή αναβαθμισμένης στήριξης στην έρευνα και την καινοτομία της ΕΕ που καλύπτει ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα

¹¹ <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

¹² http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/

¹³ http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/funding/efsi_en

¹⁴ Στόχος του Ταμείου Καινοτομίας, το οποίο συστήθηκε στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ, είναι η στήριξη καινοτόμων πρώτων στο είδος τους έργων στους τομείς της αποθήκευσης ενέργειας, των καινοτόμων τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε βιομηχανικούς τομείς, της ασφαλούς για το περιβάλλον δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και των καινοτόμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Θα δημιουργηθεί με την πώληση 450 εκατομμυρίων δικαιωμάτων εκπομπών στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ, τα οποία ενδέχεται να αντιστοιχούν σε 4,5 δισ. EUR για τιμή ύψους 10 EUR ανά δικαίωμα εκπομπής είτε σε 11 δισ. EUR για τιμή ύψους 25 EUR ανά δικαίωμα εκπομπής. Η πρώτη πρόκληση υποβολής προτάσεων έχει προγραμματιστεί το 2020.

¹⁵ <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

¹⁶ Έχουν αναπτυχθεί 121 στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης με διαδικασία από τη βάση προς την κορυφή βάσει ευρείας συμμετοχής ενδιαφερόμενων φορέων. Το ποσό των 44 δισ. EUR που μπορεί να χορηγηθεί μέσω των εν λόγω στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης συμπληρώνει εκτιμώμενο ποσό ύψους 70 δισ. EUR που προέρχεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης για τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης του τομέα των μεταφορών και της απαλλαγής του από ανθρακούχες εκπομπές. Οι εν λόγω στρατηγικές συμβάλλουν στην αξιοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και δημιουργούν σειρά βιομηχανικών έργων με τη διαπεριφερειακή συνεργασία και τη συμμετοχή συνεργατικών σχηματισμών και του κλάδου [πρώτο τρίμηνο του 2019].

¹⁷ https://ec.europa.eu/info/publications/180308-action-plan-sustainable-growth_en

Για την εξασφάλιση του ευρωπαϊκού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, θα πρέπει να διατεθούν σημαντικοί πόροι στη στήριξη σταθερής και επαυξητικής (π.χ. προηγμένοι συσσωρευτές ιόντων λιθίου), καθώς και ανατρεπτικής (π.χ. συσσωρευτές στερεάς κατάστασης) έρευνας και καινοτομίας. Θα πρέπει να διεξαχθεί έρευνα σε προηγμένα (πρωτογενή και δευτερογενή, ήτοι ανακυκλωμένα) υλικά, χημικούς τύπους συσσωρευτών, προηγμένες διαδικασίες κατασκευής, καθώς και την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση. Η έρευνα θα πρέπει να συνδέεται δεόντως με το βιομηχανικό οικοσύστημα της αξιακής αλυσίδας, ώστε να επιταχύνεται η βιομηχανοποίηση των καινοτομιών της ΕΕ.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα καταστήσει διαθέσιμους πόρους για την έρευνα και την καινοτομία (Ορίζων 2020¹⁸) σε έργα καινοτομίας στον τομέα των συσσωρευτών, σύμφωνα με προκαθορισμένες βραχυπρόθεσμες και πιο μακροπρόθεσμες ερευνητικές προτεραιότητες σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των συσσωρευτών¹⁹. Θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν έργα καινοτομίας ανάπτυξης, όπως, μεταξύ άλλων, πιλοτικές γραμμές για την κατασκευή συσσωρευτών και επεξεργασία πρωτογενών / δευτερογενών πρώτων υλών [2018-2020].
- θα δρομολογήσει προσκλήσεις υποβολής προτάσεων το 2018 και το 2019 για πρόσθετο ποσό ύψους 110 εκατ. EUR προς χορήγηση σε έργα καινοτομίας και έρευνας στον τομέα των συσσωρευτών (πέραν του ποσού των 250 εκατ. EUR το οποίο έχει ήδη διατεθεί για συσσωρευτές δυνάμει του προγράμματος «Ορίζων 2020»), καθώς και για ποσό ύψους 270 εκατ. EUR προς χορήγηση σε έργα έξυπνων δικτύων και αποθήκευσης ενέργειας, όπως ανακοινώθηκε στη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους»²⁰ [2018-2019].
- θα στηρίζει τη δημιουργία νέας ευρωπαϊκής πλατφόρμας τεχνολογίας και καινοτομίας, ώστε να προωθηθούν οι ερευνητικές προτεραιότητες των συσσωρευτών, να καθοριστεί μακρόπνοο όραμα και να εκπονηθούν στρατηγικό θεματολόγιο και χάρτες πορείας για την έρευνα. Ηγετικό ρόλο στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα τεχνολογίας και καινοτομίας θα αναλάβουν οι ενδιαφερόμενοι φορείς του κλάδου, η ερευνητική κοινότητα και τα κράτη

¹⁸ Έχει διατεθεί πρόσθετο ποσό ύψους 110 εκατ. EUR ειδικά για την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των συσσωρευτών δυνάμει του προγράμματος «Ορίζων 2020». Περίπου 200 εκατ. EUR θα διατεθούν ειδικά για την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των συσσωρευτών μεταξύ του 2018 και του 2020, πέραν του ποσού των 150 εκατ. EUR σχεδόν το οποίο έχει ήδη δαπανηθεί δυνάμει του προγράμματος «Ορίζων 2020». Στη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» ανακοινώθηκε ότι 270 εκατ. EUR θα διατεθούν για τη στήριξη έργων έξυπνων δικτύων και αποθήκευσης ενέργειας, τα οποία αναμένεται ότι θα περιέχουν επίσης σημαντικές συνιστώσες σχετικές με τους συσσωρευτές.

¹⁹ Προς το παρόν, οι εν λόγω προτεραιότητες βασίζονται στο σχέδιο εφαρμογής της δράσης 7 του στρατηγικού σχεδίου ενεργειακών τεχνολογιών <https://setis.ec.europa.eu/batteries-implementation>, τα συμπεράσματα της ημερίδας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας) με θέμα την ευρωπαϊκή έρευνα και καινοτομία στα στοιχεία συσσωρευτών, η οποία διεξήχθη στις 11 και 12 Ιανουαρίου 2018 και επικεντρώθηκε στην πρόβλεψη πρόσθετης ενωσιακής χρηματοδότησης για την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των συσσωρευτών δυνάμει του προγράμματος «Ορίζων 2020», καθώς και τον χάρτη πορείας για τον εξηλεκτρισμό των μεταφορών που εντάσσεται στο στρατηγικό θεματολόγιο για την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των μεταφορών (SWD(2017) 223 της 31ης Μαΐου 2017).

²⁰ Τα έργα έξυπνων δικτύων και αποθήκευσης ενέργειας αναμένεται ότι θα περιλαμβάνουν σημαντικές συνιστώσες σχετικές με τους συσσωρευτές. Επιπλέον, το ΚΚΕρ διαθέτει εξειδικευμένο έργο συσσωρευτών για την αποθήκευση ενέργειας με εφαρμογές ιδίως στον τομέα των μεταφορών.

μέλη, ενώ οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα στηρίζουν τη διαδικασία σύστασης και θα συμβάλουν στους αντίστοιχους τομείς αρμοδιότητάς τους [τέταρτο τρίμηνο του 2018].

- θα προετοιμάσει τη δρομολόγηση εμβληματικής πρωτοβουλίας μεγάλης κλίμακας για την έρευνα στον τομέα των μελλοντικών αναδυόμενων τεχνολογιών, η οποία θα μπορούσε να στηρίξει τη μακροπρόθεσμη έρευνα σε προηγμένες τεχνολογίες συσσωρευτών για την περίοδο μετά το 2025. Οι εν λόγω εμβληματικές πρωτοβουλίες στον τομέα των μελλοντικών αναδυόμενων τεχνολογιών εξελίσσονται συνήθως σε βάθος δεκαετίας με συνολική στήριξη περίπου 1 δισ. EUR συγχρηματοδοτούμενες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ²¹ [τέταρτο τρίμηνο του 2018].
- θα στηρίξει την πρωτοποριακή καινοτομία που δημιουργεί νέες αγορές σε τομείς όπως οι συσσωρευτές, μέσω του πιλοτικού προγράμματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας.²² Διατίθεται προϋπολογισμός 2,7 δισ. EUR για την περίοδο 2018-2020 για τη στήριξη 1 000 δυνητικών πρωτοποριακών έργων και 3 000 βραβείων μελετών σκοπιμότητας. Αυτό το πιλοτικό πρόγραμμα μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για την πρωτοποριακή τεχνολογία συσσωρευτών (καθώς αναμένεται ότι θα αποτελέσει μέρος έργων για εφαρμογές στις μεταφορές, το ενεργειακό σύστημα, τον κατασκευαστικό κλάδο κ.λπ.) [2018-2020].
- θα βελτιστοποιήσει τις λύσεις ενσωμάτωσης της αποθήκευσης ενέργειας σε σταθερή θέση και των ηλεκτρικών οχημάτων στο δίκτυο στο πλαίσιο έργων έξυπνων δικτύων και αποθήκευσης ενέργειας του προγράμματος «Ορίζων 2020»²³, καθώς και έργων έξυπνων πόλεων και κοινοτήτων²⁴. Θα προσπαθήσει επίσης να καταστήσει τις επιτυχείς λύσεις ενσωμάτωσης συσσωρευτών με σαφείς δυνατότητες αναπαραγωγής μέρος της διαδικασίας σύναψης σχέσεων που δρομολογείται από την ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας για τις έξυπνες πόλεις και κοινότητες (σύναψη σχέσεων μεταξύ πόλεων, επιχειρήσεων, τραπεζών, επενδυτών και φορέων προώθησης έργων) [2018-2019].
- θα αξιοποιήσει την πείρα που έχει αποκομιστεί από κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας / κοινότητες γνώσεων και καινοτομίας, ώστε να εξεταστεί κατά πόσον είναι εφικτές και κατάλληλες οι διάφορες μορφές συμπράξεων μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων, για την ανάπτυξη συσσωρευτών²⁵ [2020-].

²¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/fet-flagships>. Οι προπαρασκευαστικές δράσεις για την εμβληματική πρωτοβουλία θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως το τέταρτο τρίμηνο του 2018, ενώ η χρηματοδότηση θα ξεκινήσει στο επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία.

²² <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/european-innovation-council-eic-pilot>

²³ Περίπου 90 εκατ. EUR ετησίως: η ενσωμάτωση συσσωρευτών (συμπεριλαμβανομένων επίσης της επαναχρησιμοποίησης και λύσεων οχήματος προς δίκτυο) συνήθως προσελκύει μη αμελητέα τμήματα της εν λόγω χρηματοδότησης, ακόμη και αν οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων είναι τεχνολογικά ουδέτερες. Η ομάδα έργων έξυπνων δικτύων και αποθήκευσης ενέργειας (BRIDGE) υπερβαίνει τις πτυχές τεχνικής καινοτομίας και διερευνά βελτιώσεις των επιχειρηματικών μοντέλων, κανονιστικά ζητήματα, τη διαχείριση δεδομένων και την αποδοχή από τους καταναλωτές.

²⁴ Επίσης περίπου 90 εκατ. EUR ετησίως, με πολλές προτάσεις έργων που περιλαμβάνουν επίσης στοιχεία αποθήκευσης (βασισμένα σε συσσωρευτές), ακόμη και αν οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων είναι τεχνολογικά ουδέτερες.

²⁵ Οι κοινές επιχειρήσεις, οι οποίες συστήνονται δυνάμει του άρθρου 187 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελούν ειδικό νομικό μέσο για την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων 2020» με τη μορφή συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) σε βασικούς στρατηγικούς τομείς. Στόχος τους είναι η εκτέλεση δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την αντιμετώπιση των μειζόνων προκλήσεων για την κοινωνία με την ενεργή συμμετοχή του ευρωπαϊκού κλάδου. Οι επτά κοινές επιχειρήσεις που λειτουργούν επί του παρόντος υλοποιούν ορισμένα τμήματα του προγράμματος «Ορίζων 2020» στους τομείς των μεταφορών (CleanSky2, Shift2Rail και

4. Δημιουργία και ενίσχυση εργατικού δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης σε όλα τα τμήματα της αξιακής αλυσίδας

Το εργατικό δυναμικό της ΕΕ διαθέτει υψηλό βαθμό ειδίκευσης, υπάρχει όμως έλλειψη σε επαρκείς εξειδικευμένες δεξιότητες σχετικές με τους συσσωρευτές, ιδίως στους τομείς του εφαρμοσμένου σχεδιασμού διαδικασιών και της κατασκευής στοιχείων συσσωρευτών. Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών ώστε να καλυφθεί το χάσμα δεξιοτήτων.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- θα καταγράψει τις δεξιότητες που χρειάζονται σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα και, ταυτόχρονα, θα καθορίσει τρόπους κάλυψης του χάσματος, καθώς και το σχετικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής [τέταρτο τρίμηνο του 2018].
- θα ανοίξει την πρόσβαση στα εργαστήρια δοκιμών συσσωρευτών της ΕΕ που φιλοξενούνται στο Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής για τους σκοπούς της ανάπτυξης δεξιοτήτων και ικανοτήτων²⁶. Το παράδειγμα θα κληθούν να ακολουθήσουν και άλλα ερευνητικά κέντρα [τέταρτο τρίμηνο του 2018].
- θα προτείνει τους συσσωρευτές ως βασικό αντικείμενο χρηματοδότησης στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής για τη διατομεακή συνεργασία στον τομέα των δεξιοτήτων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες ανάγκες δεξιοτήτων σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα συσσωρευτών²⁷ [2018-2019].
- θα συνεργαστεί με τους αρμόδιους ενδιαφερόμενους φορείς για να καταστήσει διαθέσιμο στις επιχειρήσεις το σύνολο εμπειρογνομόνων που είναι ειδικευμένοι στους χημικούς τύπους στοιχείων συσσωρευτών, τις διαδικασίες κατασκευής, τα συστήματα διαχείρισης συσσωρευτών κ.λπ. [2018-2019].
- θα συνεργαστεί με τους αρμόδιους ενδιαφερόμενους φορείς για να δημιουργήσει συνδέσμους μεταξύ του εκπαιδευτικού δικτύου και του ευρωπαϊκού δικτύου πιλοτικών γραμμών για την αποκόμιση εμπειρίας και τεχνογνωσίας στην κατασκευή [2018-2019].
- θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, ώστε να καλύψουν τις ανάγκες κατάρτισης των επαγγελματιών στον τομέα των συσσωρευτών [σε εξέλιξη].
- θα βοηθήσει τα πανεπιστήμια και τα λοιπά ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να δημιουργήσουν νέα προγράμματα σπουδών σε συνεργασία με τον κλάδο. [2018-2019]

5. Στήριξη βιώσιμης αξιακής αλυσίδας συσσωρευτών —δηλαδή απαιτήσεις για την ασφαλή και βιώσιμη παραγωγή συσσωρευτών— ως βασικής κινητήριας δύναμης για την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ

SESAR), των μεταφορών και της ενέργειας (FCH2), της υγείας (IMI2), της βιοοικονομίας (BBI) και των ηλεκτρονικών συστατικών στοιχείων και συστημάτων (ECSEL).

²⁶ <https://ec.europa.eu/jrc/en/research-facility/open-access>

²⁷ Το σχέδιο στρατηγικής για τη διατομεακή συνεργασία στον τομέα των δεξιοτήτων είναι ένα πλαίσιο στρατηγικής συνεργασίας για να αντιμετωπιστούν οι βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες ανάγκες δεξιοτήτων σε δεδομένο τομέα της οικονομίας. Το σχέδιο στρατηγικής εστιάζεται προς το παρόν σε πέντε πιλοτικούς τομείς: αυτοκινητοβιομηχανία, θαλάσσιες τεχνολογίες, διάστημα (γεωπληροφορίες), κλωστοϋφαντουργία, ένδυση, δερμάτινα είδη και υπόδηση, και τουρισμός. Στο μέλλον θα επεκταθεί σε πρόσθετους τομείς. Χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus Plus.

Η βιώσιμη αξιακή αλυσίδα συσσωρευτών θα πρέπει να είναι δεόντως ενσωματωμένη στην κυκλική οικονομία και να συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών προϊόντων. Η ΕΕ πρέπει, επομένως, να στηρίξει την ανάπτυξη μιας παραγωγής στοιχείων συσσωρευτών και συστοιχιών/μονάδων συσσωρευτών η οποία θα είναι υψηλών επιδόσεων, ασφαλής, βιώσιμη και με το ελάχιστο εφικτό περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Θα μπορούσαν να εξεταστούν διάφορα μέσα για την προώθηση ισχυρών περιβαλλοντικών απαιτήσεων και απαιτήσεων ασφάλειας οι οποίες θα μπορούσαν να καθορίζουν τις τάσεις στις παγκόσμιες αγορές. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως η οδηγία της ΕΕ για τις ηλεκτρικές στήλες, η οποία επί του παρόντος αναθεωρείται, και η οδηγία-πλαίσιο για τον οικολογικό σχεδιασμό, διότι προσφέρουν δυνατότητες να κατάρτισης καινοτόμου και μακρόπνοου κανονισμού.

Η λεπτομερής ανάλυση των βασικών παραγόντων για την παραγωγή ασφαλών και βιώσιμων συσσωρευτών συνιστά προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα της ευρωπαϊκής αξιακής αλυσίδας συσσωρευτών, ιδίως στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.

Η εν λόγω ανάλυση θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα, από τη βιώσιμη και υπεύθυνη προμήθεια πρώτων υλών έως τις διαδικασίες παραγωγής, την ενσωμάτωση στο σύστημα και την ανακύκλωση.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- θα αξιολογήσει τους τρέχοντες στόχους συλλογής και ανακύκλωσης συσσωρευτών στο τέλος του κύκλου ζωής τους, στο πλαίσιο της αναθεώρησης της οδηγίας της ΕΕ για τις ηλεκτρικές στήλες, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης υλικών (η αναθεώρηση αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο του 2018)²⁸ [τέταρτο τρίμηνο του 2018].
- θα δρομολογήσει μελέτη σχετικά με τους βασικούς καθοριστικούς παράγοντες για την παραγωγή ασφαλών και βιώσιμων («πράσινων») συσσωρευτών [τέταρτο τρίμηνο του 2018].

Με βάση τα ανωτέρω:

- θα εξετάσει το ενδεχόμενο ανάπτυξης τυποποιημένου ενωσιακού συστήματος αξιολόγησης του κύκλου ζωής των συσσωρευτών, λαμβάνοντας ειδικότερα υπόψη τα αποτελέσματα του πιλοτικού προγράμματος «περιβαλλοντικό αποτύπωμα προϊόντος» σε στενή συνεργασία με τον κλάδο²⁹.
- θα προτείνει απαιτήσεις βιώσιμου σχεδιασμού και βιώσιμης χρήσης των συσσωρευτών τις οποίες θα πρέπει να τηρούν όλοι οι συσσωρευτές που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ (αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν αξιολόγηση και εξακρίβωση της καταλληλότητας των διαφορετικών κανονιστικών μέσων, όπως η οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό, ο κανονισμός για την ενεργειακή σήμανση και η οδηγία της ΕΕ για τις ηλεκτρικές στήλες) [τέταρτο τρίμηνο του 2018].
- θα παρακολουθεί τη συνοχή των διαφορετικών κανονιστικών μέσων (π.χ. το σύστημα REACH, η οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα κ.λπ.), ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς συσσωρευτών, αποβλήτων συσσωρευτών και υλικών που προέρχονται από ανακυκλωμένους συσσωρευτές.

²⁸ Οδηγία 2006/66/EK, ΕΕ L 266 της 26.9.2006, σ. 1.

²⁹ δηλ. με δυνατότητα λειτουργίας δικτύου προς όχημα και οχήματος προς δίκτυο.

- θα προωθήσει την ανταλλαγή απόψεων με τους ενδιαφερόμενους φορείς και τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, ώστε να καταρτιστούν ευρωπαϊκά πρότυπα για την ασφαλή και βιώσιμη παραγωγή, χρήση, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση συσσωρευτών, μεταξύ άλλων, με τη διεξαγωγή προκανονιστικής έρευνας [2018-2019].
- θα μελετήσει τον βέλτιστο τρόπο προώθησης της επαναχρησιμοποίησης προηγμένων συσσωρευτών και της χρήσης συσσωρευτών διπλής κατεύθυνσης [τέταρτο τρίμηνο του 2019].
- θα προωθήσει τη δεοντολογική προμήθεια πρώτων υλών για τον κλάδο των συσσωρευτών [πρώτο τρίμηνο του 2019].

6. Εξασφάλιση συνοχής με το ευρύτερο πλαίσιο διευκόλυνσης και το κανονιστικό πλαίσιο

Λόγω των παγκόσμιων αξιακών αλυσίδων, οι συσσωρευτές πρέπει να αποτελούν σημαντικό τμήμα των σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους παγκόσμιους εμπορικούς της εταίρους.

Στο πλαίσιο της Ενεργειακής Ένωσης, ιδίως δε στο πλαίσιο της στρατηγικής «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» και της στρατηγικής για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών, η Επιτροπή εξέδωσε επίσης ευρύ φάσμα προτάσεων και μέτρων διευκόλυνσης για να επιταχυνθεί η εξάπλωση της χρήσης καθαρής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ιδίως όσον αφορά την αποθήκευση ενέργειας και την ηλεκτροκίνηση. Η ταχεία οριστικοποίηση σε επίπεδο ΕΕ και η φιλόδοξη και άμεση εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο των εν λόγω μέτρων για την πλευρά της προσφοράς και την πλευρά της ζήτησης μπορεί να αποτελέσει έναυσμα και να εξαλείψει τους φραγμούς για τη δημιουργία ενωσιακού καινοτόμου, βιώσιμου και ανταγωνιστικού «οικοσυστήματος» συσσωρευτών.

Η Επιτροπή:

- θα παρακολουθεί και θα καταπολεμά τις αθέμιτες πρακτικές σε τρίτες χώρες, όπως οι επιδοτήσεις πρώτων υλών ή άλλων εισροών παραγωγής, με την εφαρμογή των μέτρων των μέσων εμπορικής άμυνας της ΕΕ. Εάν πληρούνται οι νομικές προϋποθέσεις, η Επιτροπή δύναται να κινεί έρευνες αντιντάμπινγκ και/ή κατά των επιδοτήσεων, ώστε να εκτιμάται κατά πόσον δικαιολογείται η λήψη μέτρων εμπορικής άμυνας [σε εξέλιξη].
- θα παρακολουθεί και θα καταπολεμά τις στρεβλώσεις και τους φραγμούς της πρόσβασης στην αγορά —σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για την πρόσβαση στην αγορά— ώστε να επικεντρώνεται και να αίρει φραγμούς από τρίτες χώρες και φραγμούς στις επενδύσεις στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, καθώς και σε άλλους τομείς σχετικούς με τους συσσωρευτές³⁰ [2018-2019].
- θα διασφαλίσει τη συνοχή μεταξύ των κανόνων καταγωγής για τα ηλεκτρικά οχήματα και τα στοιχεία συσσωρευτών στο πλαίσιο της εξωτερικής εμπορικής πολιτικής της ΕΕ, προβλέποντας ότι οι διαπραγματεύσεις για συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών θα λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις εξελίξεις της παραγωγής και εμπορίας ηλεκτρικών αυτοκινήτων και συσσωρευτών [2018-2019].
- θα διασφαλίσει ότι η πολιτική της ΕΕ / το ευρύτερο κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ, αφενός, ανταποκρίνεται με συνεκτικό τρόπο στις αναδύμενες ανησυχίες για τους συσσωρευτές οι

³⁰ Αυτό θα επιτευχθεί με τη χρήση των ήδη υφιστάμενων βασικών πλατφορμών συντονισμού, όπως η συμβουλευτική επιτροπή για την πρόσβαση στην αγορά (MAAC) και οι αντίστοιχες ομάδες εργασίας εμπειρογνομόνων (MAWG) στις Βρυξέλλες, καθώς και οι επιτόπιες ομάδες για την πρόσβαση στην αγορά σε τρίτες χώρες.

οποίες αφορούν την κοινωνία, την υγεία και το περιβάλλον και, αφετέρου, ευνοεί την ανάπτυξη καινοτομίας στις νέες τεχνολογίες συσσωρευτών [σε εξέλιξη].

και καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εγκρίνουν ταχέως:

- την αναθεωρημένη οδηγία για τα καθαρά οχήματα
- τα νέα πρότυπα εκπομπών CO₂ για τα αυτοκίνητα και τα ημιφορτηγά, καθώς και τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα
- την αναδιατύπωση της οδηγίας για την ανανεώσιμη ενέργεια (RED II)
- την αναδιατύπωση του κανονισμού και της οδηγίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

και θα συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη ώστε:

- να διασφαλιστεί η έγκαιρη μεταφορά και η αποτελεσματική εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας και της τροποποιημένης οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων
- να επιταχυνθεί η εγκατάσταση των υποδομών εναλλακτικών καυσίμων, όπως συνιστάται στο σχέδιο δράσης και υποστηρίζεται από την ανάπτυξη του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»

III. Συμπεράσματα και επόμενα βήματα

Η Επιτροπή καλεί

τους ενδιαφερόμενους φορείς του κλάδου της ΕΕ που συμμετέχουν στην «ευρωπαϊκή συμμαχία για τους συσσωρευτές»:

- να συνεχίσουν και να υλοποιήσουν πρωτοβουλίες του κλάδου³¹ και έργα, με στόχο τη δημιουργία ανταγωνιστικής αξιακής αλυσίδας συσσωρευτών στην Ευρώπη.

τα συμμετέχοντα κράτη μέλη:

- να κλιμακώσουν τη στήριξή τους σε καθοδηγούμενα από τον κλάδο έργα που σχετίζονται με την κατασκευή στοιχείων συσσωρευτών ή άλλων τμημάτων της αλυσίδας εφοδιασμού με τη χρήση εθνικών μέσων και/ή, κατά περίπτωση, κατάλληλων χρηματοδοτικών μηχανισμών της ΕΕ για τους οποίους είναι αρμόδια (δηλ. διαρθρωτικά ταμεία)·
- να απλουστεύσουν και να επιταχύνουν τις διαδικασίες έγκρισης και αδειοδότησης (περιβαλλοντικής, κατασκευαστικής, δόμησης) για τις πιλοτικές γραμμές και τα αντίστοιχα βιομηχανικά έργα.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται τόσο με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη όσο και με τον κλάδο στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συμμαχίας για τους συσσωρευτές, προκειμένου να διατηρηθεί η δυναμική και να διασφαλίζεται ότι οι προαναφερθείσες δράσεις υλοποιούνται σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και ότι οδηγούν σε απτά αποτελέσματα.

Η Επιτροπή θα εκδώσει έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του παρόντος στρατηγικού σχεδίου δράσης το 2019.

³¹ Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) Inno-energy <http://www.innoenergy.com/eit-innoenergys-role-within-the-european-battery-alliance/>